

01387

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20. BOTIGA
TELÉFONO A 4115.—BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Els mentiders

Aquí teniu aqueixos alts personatges, plens d'honors i d'autoritat, que acaben de ésser trobats públicament en mentida. La més elevada representació política i diplomàtica de l'Àustria-Hongria ha quedat al descobert davant del món enter.

Es el vell Clemenceau, tot plè d'energies juvenívols, qui ha aconseguit per a la bona causa aquesta gran victòria moral. A l'acusació de mentider, un dels alts personatges contesta, descompost: «Contestaré amb els meus canons.» Però tots els canons del món no poden fer que sigui veritat la mentida.

Ben clar és ara qui són els mentiders i els falsaris. Ben clar és ara també qui té raó en aquesta lluita. La victòria moral, M. Clemenceau l'ha obtinguda. Esperem amb confiança la victòria militar del general Foch. Així com el duel Clemenceau-Czernin ha acabat amb la caiguda del ministre austriac, el duel Foch-Hindenburg ha d'acabar amb la derrota del generalíssim alemany.

Astucies d'aligot

EL JACOBÍ

En el fusellament d'En Bolo, jo no veig al protagonista dramàtic, sinó l'energia francesa i republicana que l'ha empès a l'execució. Lo interessant no és En Bolo, víctima, sinó En Clemenceau, jutge, com en la revolució francesa malgrat tot, el que atrau és el Comitè de Salut Pública, més que la carreta dels guillotinat.

En Clemenceau té, per a nosaltres, un valor jacobí. Presideix les execucions dels traidors, va al front entre perills, maltracta els emperadors i no pugen tallar-los-hi el cap els hi talla l'honor. Es un home del noranta tres acodicional al noucents. Fins en la primàcia obtinguda per En Bolo en el camí de Vincennes hi ha una remembrança jacobina. Perquè En Bolo, «homme a femmes» i financier, En Bolo germà d'arquebisbes, En Bolo amic de reis i de prínceps, apareix com un aristòcrata llibertí, aixelbrat i trampós de l'antic règim. La seva mateixa mort pren l'aire de fingida serenitat elegant dels aristòcrates del noranta tres.

Alguns dels nostres amics, dotats d'hiperestèsia jurídica, han vist en el cas Bolo la nova aparició de l'home ofert a les vagues reverències populars necessitades d'un sacrifici. No existia en ell deliberat propòsit de traïció, ni aquesta va quedar complida — diuen. En Bolo entra en contacte amb els alemanys, rep els seus diners, intervé, portant la seva representació, en els afers de França, domina en els diaris i esperà el moment de la seva eficàcia. Tota l'engúnia de França, tota l'hecatombe europea, serveix an aquest home per a obtenir, per la traïció, un profit. No una venjança contra la seva col·lectivitat, ni l'odi a un partit o a una classe, ni un afany de pau aconseguida fins per la desfeta, sinó la concupiscència el porta a la traïció. Tres veus jacobines clamen: «El soldat i heroi, que ofereix la sang a França i a la Llibertat és castigat, amb la mort, quan es posa en contacte venal amb l'enemic.» Perquè, doncs, hem de cobrir amb benevolences al ciutadà ric i tèrbol que exten

Si ara no'm prenen pel colom de la Pau, ni mai!

la mà copdiciosa cap a Alemanya, a través del spoliari? En Clemenceau, no dub- ta. Que's faci justícia republicana—cria. I el dia 17 va quedar complida.

Imaginem un possible afer de traïció en els dies de Coblenza. Un aristòcrata, rep quantitats dels prussians invasors que volen venjar el martiri d'En Llus XVI. El crim de traïció és evident i els jacobins sentencien. Si ara els realistes intentessin la rehabilitació d'aquest personatge hipotètic no mantindríem la necessària justícia de la sentència? Doncs ara, la França es bat com aleshores per la seva terra i pels drets de l'home contra els exèrcits imperials. Topa amb un aventurer amb intel·ligència amb el enemic i l'executa. Com antany, després del suplici, es pot cridar orgullosament ¡visca la República! Sota d'En Clemenceau la França evoca els dies d'En Danton.

I aquest supliciat, En Bolo, ha llegit, en exercicis de penitència, *L'imitació de Crist*, ha confessat i combregat, s'ha posat sota Déu, ha triat la més pulcra indumentària, s'ha posat uns guants blancs, i damunt del cor, per a record sentimental, dos mocadors de seda. Ha volgut entrar en l'eternitat com en un saló, posant-se bé amb Déu, com si fós un banquer o un príncep. Així es compleix més la resembança amb un tipus del temps de la Revolució, i pren el seu fusellament un matí de jacobinisme.

En Clemenceau podrà fer una altra frase davant el pietisme del traïdor. «No diuen els alemanys que Déu està amb ell? Doncs que Déu el perdoni, ja que la República no ha pogut fer-ho.» En Bolo per a no arribar a llegir *L'imitació de Crist*, havia d'haver viscut l'imitació de França. La sang crida la sang i no perdona que sortejant les tombes infinities vagi a cobrar els diners del pretori que sacrifica els justos. Des del temps d'En Judes, després de la joia que donen les bosses traïdores, sempre apareix la força.

PARADOX

Un nou fenomen

A tenim un fenomen nou a Espanya. El darrer fenomen ha aparegut en el parlament. És un diputat jaumí. Es diu Víctor Pradera. És bascongat. I és antinacionalista. El seu fort és la unitat espanyola. El patriotisme espanyolista compta des d'ara amb un novell *divo*.

Aquest senyor Pradera és jove, i sembla que és eloqüent. La seva eloqüència és aquella que a Madrid agrada tant. Així no és d'estranyar que el seu debut hagi constituït allò que s'en diu un èxit parlamentari. El senyor Gasset d'*El Imparcial* s'ha entusiasmat. Els ciervistes l'han aplaudit més que ningú. Quasi tota la Cambra l'ha ovacionat. I el *maestro* Burell plorava... Només hi han mancat alguns d'aquells *¡Viva España!* Però es veu que ha estat un descuit.

El jove senyor Pradera, si no fos jaumí s'hauria guanyat una cartera de ministre. Perquè a Espanya les carteres de ministre es guanyen per aquest procediment del discurs, entre altres. Però si no ha guanyat una cartera per al dia de demà, el senyor Pradera ha adquirit cartell d'orador parlamentari, i d'orador patriòtic, que és el gènere més del gust del Parlament espanyol, per al qual tot el patriotisme consisteix en les florides frases oratòries.

Realment, en aquests moments que travessa el món, l'aparició d'un fenomen parlamentari a Espanya és una cosa d'interès màxim. Durant un parell de dies, a Madrid s'ha parlat més del discurs del senyor Pradera que de la guerra mundial. Els *fondos* dels diaris madrilenys han estat dedicats al jove orador jaumí i no pas al torpedeig del *Luisa*, del qual ningú no ha parlat, per ara, al Parlament espanyol; i quasi ningú a la premsa.

Per la nostra part, hem de dir que després de llegir amb tota l'atenció possible el discurs del senyor Pradera, hem adquirit la convicció de que ja patirem. Aqueix fenomen és capaç de promoure un debat patriòtic cada setmana. Resulta una barreja de Alcalá Zamora, Royo Villanova i Vázquez de Mella. Sap Dret administratiu, com el pri-

mer; llegeix retalls de periòdics i troços de llibres nacionalistes, com el segon; i fa excursions pels camps de la història i de la sociologia, com el tercer. És un Alcalá, un Royo i un Mella, tot en un peça.

Repetim-ho: ja patirem.

FULMEN

L'AMNISTIA

ONEIXEM ja el projecte d'amnistia que ha presentat el Govern. Ignorem com quedarà quan sigui definitivament aprovat. Les Corts no podran negar-se a l'admissió de totes aquelles esmenes que netejant-lo del seu pecat de mesquinesa, el converteixin en una obra de generosa justícia. Les persecucions al pensament, les represions a la revolta, els càstigs a la protesta, no són mai una mordassa, al escriptor subversiu, ni al pertorbador de l'ordre, ni al protestari violent: són tot un sistema de defensa de un règim abusiu contra el poble que ha de sofrir-lo. És la fuetada de l'amo a l'esclau quan l'esclau s'atreveix a queixar-se dels mals tractes de l'amo.

El règim pot fer-ho tot. Pot perdre tot un imperi colonial. Pot arruinar-se al Marroc. Pot envilir-nos davant d'Europa. Pot cometre el crim que li dongui la gana, que mai el poble donarà als autors dels desastres el càstig meregut. Al revés. El poble, generós i sempre amb ganes de perdonar, amnistiarà als culpables i encara consentirà que retornin als alts llocs que mai hagueren tingut de ocupar.

Contrastant amb la magnanimitat del poble, els elements directors, els que manen, el que agavellen el poder, el règim, digueu-ne el nom que volgueu, dels que fan d'amos, així que els oprimits donen un caràcter una mica violent a les seves justes queixes, cau sobre les seves espatlles el garró d'una policia incivil, la vara d'una justícia implacable i l'odi de tot l'estevisme que viu de la sang del poble.

L'amnistia que concedeix ara el Govern, és a torna-jornals. Pagaran en ben poca proporció normalment les moltes amnisties que el poble ha concedit als que han comès faltes, etzegallades o lleugeres mil vegades més greus i més trascendents que la firma d'un manifest, l'alçament d'una barricada o el cop de puny a un policia.

El nostre amic Alomar en un recent article, admirable com tots els seus, feia al·lusió a l'amnistia que el poble acaba de concedir an En Maura, condemnat a no tornar al poder per just vengedre de la consciència popular. I En Maura, que ocupa el poder, deu estar a la recíproca.

JEPH DE JESPU

25 de Noviembre al revés

NUESTRA protesta contra los chistes malos, contra los chistes fusilables, contra los chistes anticatalanes sin sal y sin gracia de la bailarina o cantarina o cupletera «La Argentinita» se reduce a lo siguiente: Usted, señorita Argentinita, es una tonta, que ni sabe ni entiende lo que canta, y que igual le importa Judas que Jesucristo, y que, con tal de que la aplaudan, lo mismo gritará que Cataluña es un pueblo de canes que un pueblo de cisnes. Puede usted pues, gargantear de nosotros lo que guste. Ni intelectual ni artísticamente nos interesa V. Sus letrillas no pueden molestar-nos. Usted, querida señorita, suponemos, que como la mayor parte de las de su oficio, fuera de bailar y cantar, ni ve, ni oye, ni siente. ¿Cómo vamos a tomarla en serio? No hay, pues, cuestión con V. Pero al gracioso que le ha enseñado a cantar a V. que aquí ladrarnos, dígame V. de nuestra parte que el defecto no está en nuestra lengua, sino en sus orejas, y que aquí solo les parece que la gente ladra a los que tienen oído de perro.

Y ahora, unas palabras a los que han ido a protestar estas noches a Eldorado y han

hecho retirar del escenario a la aplaudida cantadora. Amigos, me parecéis vosotros más tontos que «La Argentinita». Yo os he acompañado siempre en vuestras protestas contra los militares, contra los policías, contra los politicastos castellanos, contra los denigradores sistemáticos de vuestra lengua y de vuestra raza, como Luca de Tena, Royo Villanova, etc.; pero, en vuestra protesta contra una tonadillera, no puedo acompañaros. No creo dignas de mi, ni dignas de vosotros esas cominerías, esas feminerías. Cuando «La Veu» dijo que «Els Segadors» era el canto de la impotencia, no chistamos; y vamos a meter escándalo ahora por una broma de mal gusto, salida de los labios de una muchacha inconsciente?

Ya, el verano pasado, exageraron bastante los viajantes sus protestas contra Camba, por unas ironías dejadas escapar por éste, en una crónica de A B C, sobre el acento catalán. A los viajantes les molestó que se les hiciera objeto de chacota. No sean quisquillosos los viajantes. Nadie les niega la estima que merecen, por lo que de ellos diga un humorista como Camba o cualquier otro escritor. Rusiñol saca un viajante en *L'auca del senyor Esteve*. Nos reímos de él, pero no le despreciamos. No se ríe uno más que de lo que le hace gracia, y no hace gracia más que lo que en el fondo se ama.

En la misma exageración que, tiempo atrás, los viajantes, han incurrido ahora los dependientes. Las protestas desmedidas y desproporcionadas revelan debilidad, alma de esclavos que hacen pagar al inferior la tiranía que no se sienten con fuerza para sacudir. Hay que estar más allá de la ironía, del insulto y del chiste sin gracia. Cataluña es bastante fuerte y bastante grande, para soportar sin conmoverse toda crítica y toda injuria. Precisamente, por ser tan grande, y por estar tan alta, y porque se la ve y se la oye de tan lejos, se la envidia tanto y le llegan tiros de todas partes.

No empequeñezcamos al catalán, defendiéndolo. El catalán no necesita defensa. Se defiende él sólo. Desde el momento que lo defendéis contra los ataques de una cupletera, lo convertís en dialecto, en lengua infante. Sólo los niños han menester de defensa. Los varones se defienden por sí mismos.

Sed hombres, sed grandes. Si a un hombre grande le llamáis perro, os contestará sin enfadarse: «Un perro es también una criatura de Dios, un sujeto estimable. La Iglesia ha colocado uno al lado de San Roque. ¿No llamáis vosotros a los críos canalla? Pues canalla viene de can, perro. Y, o es que no menospreciáis a los perros, o es que no amáis a vuestros hijos».

Desengañaos. Las cosas que valen, valen por sí mismas. No hace mucho decía yo que el cristianismo ha reivindicado el cerdo, proscrito de las mesas por los judíos. «No, chico, no,—me replicó Emilio Eroles,— el cerdo se ha reivindicado a sí mismo con sus longanizas; se acabará antes la devoción a San Antonio, que el culto al cerdo.» Es muchísima verdad.

Lo repito. Los chistes de la señorita Argentinita no pueden molestarlos. Esos chistes no demuestran más que la tontería humana es un pozo sin suelo. Hay, indudablemente, catalanes que ladran, como hay castellanos que miégen. Todas las personas que hablan o cantan sin saber lo que dicen, ladran, señorita de nuestras entretelas. Y esto, aunque se expresen en la lengua de Cervantes o de Platón y en el mismísimo idioma de los ángeles.

Señorita Argentinita, usted ha oído campanas y no sabe donde. Ya se lo voy a decir yo. Los catalanes, de perros, tenemos, no la lengua charlera y lamerona, sino los dientes. Los castellanos nos llaman perros, no por lo bien que ladrarnos, sino por lo mucho que mordemos. Señorita, dígame usted a su trovero que le haga sobre esto una copla, y cántenosla.

ANGEL SAMBLANCAT

PRIMER AVÍS

I doncs, senyors concejals? Quan comença aquell trasbals de reformes radicals

que'ns va prometre? Ja heu oblidat els sermons que en vigílies d'eleccions, en mítings i reunions ens dedicaveu?

«Si ens deu el vot, ciutadans, (ens deieu, amb ademans que'ls gloriosos espartans admirarien),

o en la demanda caurem o, amb l'empenta que portem, de Barcelona en farem uns Camps Elíseos.

Prou misèria!... Prou sofrir!... La carn s'ha d'embaratí; els fideus, el pa i el vi han d'anà a dojo.

Volem que en nostra ciutat, empori de llibertat, no hi hagi un ciutadà honrat que passi gana.

Volem treure els mals olors; volem llum... en fi, electors, volem que'ns feu regidors... per redimir-vos.»

Així parloveu, edils; així, serens i tranquils, escampant notes virils, ens albardaveu.

I, en efecte; com si el vent s'hagués anat enduent el vert fullatge esplendent

d'aquell programa, quatre mesos han passat des de que de la ciutat vàreu amb habilitat

fer-vos els amos, i de tot allò promès, cridant i amb el braç extès, no n'heu complert res, res, res, grandíssims sátrepes!...

Ni heu posat ordre al mercat, ni els queviures han baixat, ni sisquera heu escombrat les vies públiques.

En vostres llargues sessions, tot se'n va en proposicions o en còmiques discussions sense substància.

Que farem, que mirarem, que desseguit que poguem, que en breu ens hi posarem... es dir, tot verbola.

Edils, pareu atenció en els clams de l'opinió, que aquest joc empipadò ja dura massa.

Vàrem fer-vos concejals a fi de que en quatre salts possessiu remei als mals que'ns afligeixen.

I lo que feu, cavallès, parlant en plata, no és més que clavar-nos els neulès sobre l'esquena.

Per lo tant, se us ha de dir: o empreneu altre camí

i a la broma poseu fi sense tardança, o no estranyeu si demà, cansat de tant esperar,

salta el poble soberà i us dona els quartos».

C. GUMÀ

UN HOMENATGE

Assistents al berenar ofert al benemèrit advocat senyor Aguiló per un grupu d'amics i admiradors

Sonata XLV

Aquí falta un home, s'ha dit i redit; quan més temps passa, setmana rera setmana, mes arrenjerat amb l'altre, més s'ha trobat per part de nosaltres, gent d'esquerra, la manca d'un home que representés la nostra manera de pensar, d'un capdill que'ns portés a la lluita tenint la nostra confiança, tenint nosaltres la d'ell. I ni cercant-lo amb una candeleta al cul com les criatures cerquen les dents de llet, que'ls hi han caigut dient mentides, podem trobar-lo, aquest home que'ns manca.

Amics meus jo tenia una certa confiança amb En Pi i Suñer i m'han caigut les ales del cor vegent com s'ha deixat enredar. An ell, que és persona de talent, ja se li pot dir: perquè ataca per aquest costat al govern que tenim ara? Perquè l'ataca inclusiu? Sigui tan republicà com vulgui, tan autonomista com li sembli, que en això no ens guanyarà però no faci com aquest senyor Prieto, de Bilbao, que exerceix de goç de l'hortolà i no lladra ni deixa lladrar.

Temps són aquests en els quals si els homes nostres sabessin mossegar i esgarrapar bons mossos, es servirien en la taula dels pobres lliberals, que força els necessitem. Però no; a cridar s'ha dit sense solta ni volta, a demanar la lluna i a menjar amb menjar-nos el sol com si fós un «mantecado». Caramots d'En Pampal!

Mireu que la proposició maximalista de aquest senyor Prieto se les porta. L'únic capaç d'haver caigut a la ratiera fóra En Samblancat, que té tan cor que ni espai per als ulls li queda, però els demés... En Largo Caballero ja ha estat regidor i sap el que valen certes proposicions i l'Anguiano i En Saborit i Besteiro saben també perfectament on porten aquestes estridències.

No mireu amb aquests ulls. Jo també ho sé i vull dir-vos-ho: quan es va de bona fe i els moments són propicis al triomf o a presirir, segons es tombi la carta; quan el temps no està per a aventures a fer el ridícol a engrèixar als altres i si s'és dels vius a engrèixar-se a si mateix. Estic segur de que si em sentís el senyor Nougués protestaria, però ell que anés protestant que a mi me'n fum tres punyelles.

Si En Pi i Suñer no s'hagués deixat portar per l'entusiasme i atiar per qui l'atia, el govern no crec que hagués donat paraula de concedir l'autonomia integral de nostra pàtria, aspiració comú de tots els catalans, però en canvi era molt fàcil arrencar-li an aquests moments l'independència universitària i potser alguna cosa més. «Oidà!» *Dei lobo un pelo* diu la gent de castella i tenen raó. Després d'aquest discurset ni un pèl ni res, o pot-ser un queixalada. August, August, no ets pas En Cessar.

I ara sortirà En Domingo, ho estic vegent, i, quan a ningú ja li interessa, relatarà els seus martiris creient que tenen un lloc preferent al preu de les subsistències i a sí menjarem carn o no. El Govern li dirà que ho sent tantíssim i si s'hi aferra el nomenarà martre honorari i patró de Tortosa. La llàstima és que tant Marcellí com Domingo siguin noms de sant, perquè sinó les dames roges d'En Lerroux posarien aquests noms a les seves criatures. Què s'hi farà!

I deixem-nos de misèries. Mirem lluny, allà on es lluita realment per un ideal de llibertat i justícia. Amics meus, no han passat. Visca França! Bevem-hi.

MORITZ IX

A DESHORA

Amb l'avençament d'una hora en els rellotges, decretat desde Madrid, va a produir-se un gros desgavell en la vida dels obrers. I va a produir-se perquè els directors de la cosa pública no saben lo que's porten entre mans i mai fan les coses amb el seny i amb el braó que deurien ésser fetes per a evitar trasbalsos.

Pot-ser els faltará més braó que seny, en

Esperit d'imitació

—Es clà, es allò que's diu... ¿què fan les mones, sinó el que veuen fer a les persones?

el cas d'ara, al revés d'altres vegades, que, prescindint en absolut del seny, s'entreguen al caprici d'una fera amb berret de ministre.

Considerant que, puix que les nacions entenimentades ho han fet, deu ésser una mida convenient l'avenç d'una hora en els rellotges, hem d'entendre que aquesta mida, per lo que respecta a Catalunya, i sobre tot a una colla d'individus amics del senyor ministre de la governació, portará molèsties en el si de no poques famílies obreres.

Un amic nostre té una filla que treballa per un lligaire reconsegurat, rebeld la modificació horaria imposada per la *Gaceta*. Ell, l'amic, deurá llevar-se una hora més aviat i plegar una hora més aviat.

Acostumaven a eixir junts a treballar; una clau obria la porta del carrer i tancava la del pis; l'acompanyava ran de fàbrica. Doncs ara tindran que fer fer les claus noves, la noia haurá de baixar cent i tantes escales sola, i haurá de menjar-se el dinar i el sopar rescalfat.

I a l'hora d'anar a dormir si l'amic no està en bones amistats amb Morfeu, sentirá desde el llet el *picarol* de mare i filla, i no podrá dormir durant bona estona, o es despertará al primer son, amb perjudici per al recobriment de forces físiques deixades a la tasca, el dia abans.

El principal enemic de disposicions enraonades com la del avençament de l'hora, és sempre la classe que més obediència deuria posar en els manaments dels que l'ajuden i defensen en tota mena de cassos de perill. Que els hi fa an ells que, com en el cas de que hem parlat, se dugui perjudici a les famílies obreres!

Fossin els obrers els que s'oposessin a la mida i veuríem les mides enèrgiques que'l govern pendria per a sotmetre als protestataris.

Passará amb això una cosa consemblanta amb l'imposició de la taxa en els queviures: ni quan l'estat de guerra era la taxa un regulador de la vida ciutadana, ni ara que disfrutem de tota mena de garanties constitucionals, és altra cosa que un paperot plantat a cada botiga d'articles de primera necessitat, pagat a raó de deu cèntims en el Govern civil.

Vivim en plé ridícol. Les autoritats no saben fer altra cosa que bunyols, i mai per mai atinen a imposar-se davant de qui té quatre quartos o quatre vots a la seva disposició.

I el castigat amb tota mena de tortures, l'obrer, el comprador a la menuda, que ahir li queien les llàgrimes al pagar l'arroç a preu més alt que la taxa que tenia al davant, avui li tocará, pel cap més baix, menjar-se l'escudella rescalfada.

J. COSTA I POMÉS

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 12 AL 18 D'ABRIL DE 1918

Per terra

Al front occidental, l'ofensiva alemanya per la banda de Flandes s'ha convertit en una nova gran batalla, en un altre desesperat esforç dels alemanys per a rompre el front anglès. En aquesta acció han guanyat terreny, però els seus resultats han estat fins ara molt menors que els obtinguts en la ofensiva del Somme. L'exèrcit francès ha acudit a ajudar a l'anglès i sembla que l'avanç alemany ha quedat deturat. I ara, esperem amb confiança la resposta de Foch.

Al front italià, accions d'artilleria i lluites de patrulles. Segueix parlant-se amb insistència d'una gran ofensiva austriaca en aquest front.

Al front de Macedònia, els anglesos i els grecs han realitzat un important *raid* a la vora esquerra del riu Struma, desallotjant als búlgars de deu pobles i fent-los nombrosos presoners.

Al front de Palestina, l'ofensiva turco-alemanya ha quedat deturada.

Al front de Mesopotàmia, els anglesos han seguit guanyant terreny, sense que els turcs tinguin ni esma de resistir en aquella regió.

Per mar

El cuiraçat alemany *Peichsland*, de 18,000 tonelades, construït l'any 1907, ha topat amb una mina al mar Bàltic, prop de les illes Aaland, i s'ha enfonsat.

Torpeders alemanys han tirat algunes canonades sobre les posicions belgues de la costa de Flandes.

En el curs d'una exploració en el Kattégat, una esquadreta anglesa ha enfonsat tres navilis pesquers alemanys, fent presonera la tripulació.

Per l'aire

Els *Gothas* han tornat damunt París, i han visitat una vegada més la costa oriental britànica, fent noves víctimes.

També ha seguit tirant damunt París el canó monstre. Un dels projectils va caure damunt una casa de maternitat, matant algunes parteres i criatures que acabaven de néixer.

Els grans tallers aeronàutics de Friedrichshafen (Alemanya), on actualment es construïen els avions del tipu *Gotha* han estat completament destruïts per un gran incendi, causat probablement per un bombardeig dels avions aliats.

Des del número 2,561, o sia des del número corresponeni al dia 4 de maig, LA CAMPANA DE GRACIA es vendrà al preu de DEU cèntims l'exemplar.

Aqueix augment, imposat a tots els setmanaris d'Espanya per la carestia del paper, implica un sacrifici per part del públic, com ho ha estat també fins ara per part nostra, que ens havem mantingut tres anys resistint tota mena d'embestides econòmiques, ocasionades amb motiu de la guerra i mantenint-nos, no obstant, en els impossibles preus de abans.

Com diguerem en el número anterior, procura em compensar aqueix sacrifici dels nostres llegidors, donant una major amenitat al text i a la il·lustració i millorant la presentació, a l'extrem de donar setmanalment caricatures en color.

Un desenganyat que vol reincidir. Ha marxat a Madrid, disposat a tornar al Congrés, el diputat per Les Borges senyor Macià. Nosaltres ho celebrem. Però ens fa por que ho deixarà córrer altra vegada. No sé si ho sab, don Francisco, que tot allò està pitjor que abans.

DITXOSA HORA!

LA PROFECIA

Quan jo vaig llegir en el diari, que era just i necessari l'avenç, a l'istiu, l'horari per fè estalvi de carbó, vareig di-rme:—Andrés, errada; tu te l'has ben carregada, perquè més d'una vegada dinarás un rosegó.—

I tal dit, tal fet. La dona, que, com totes, cau de bona, i quan parla desentona, i a mils diu els disbarats, n'ha contretes tals manies, que, segons ses teories, amb això de l'hora els dies el govern els ha escursats.

I per més que se li explica que el motiu que ho justifica n'és l'anar de mica en mica fent estalvis per l'hivern, no s'hi avé de cap manera, crida, brama, es desespera... i el rellotge du endarrera, sols per'nà contra el govern.

Segons càlculs fets per ella, diu que no's pot fè escudella pels que anem a toc d'esquella nostra obligació a compli; mes, lo que és, que no matina, i ans no's renta i es pentina, i ha xerrat amb la veïna, li ha passat el dematí.

Les manies d'eixa plaga, qui les reb i qui les paga per sè un troç de pastanaga i entusiasta del decret, soc jo; puix des de la data de l'avenç, ma esposa ingrata m'alimenta amb xocolata i algun vas de café amb llet.

Aixís és que tinc la panxa que talment sembla una manxa, puix fa dies que no énganxa res de sòlid aliment, i si això de l'hora dura, ma simpàtica figura pujará a envejable altura... per poc fort que bufi el vent.

Res; que tal com jo em temia, s'ha complert ma profecia, i ma esposa, amb la mania, va engrèixant-se i està al món, mentres jo, que tant treballlo, que no menjo i que... badallo, vaig quedant-me com el, gallo, no el torero, el de Morón!

VICENS ANDRÉS LLOBET

A les onze i... sense pico, del dilluns

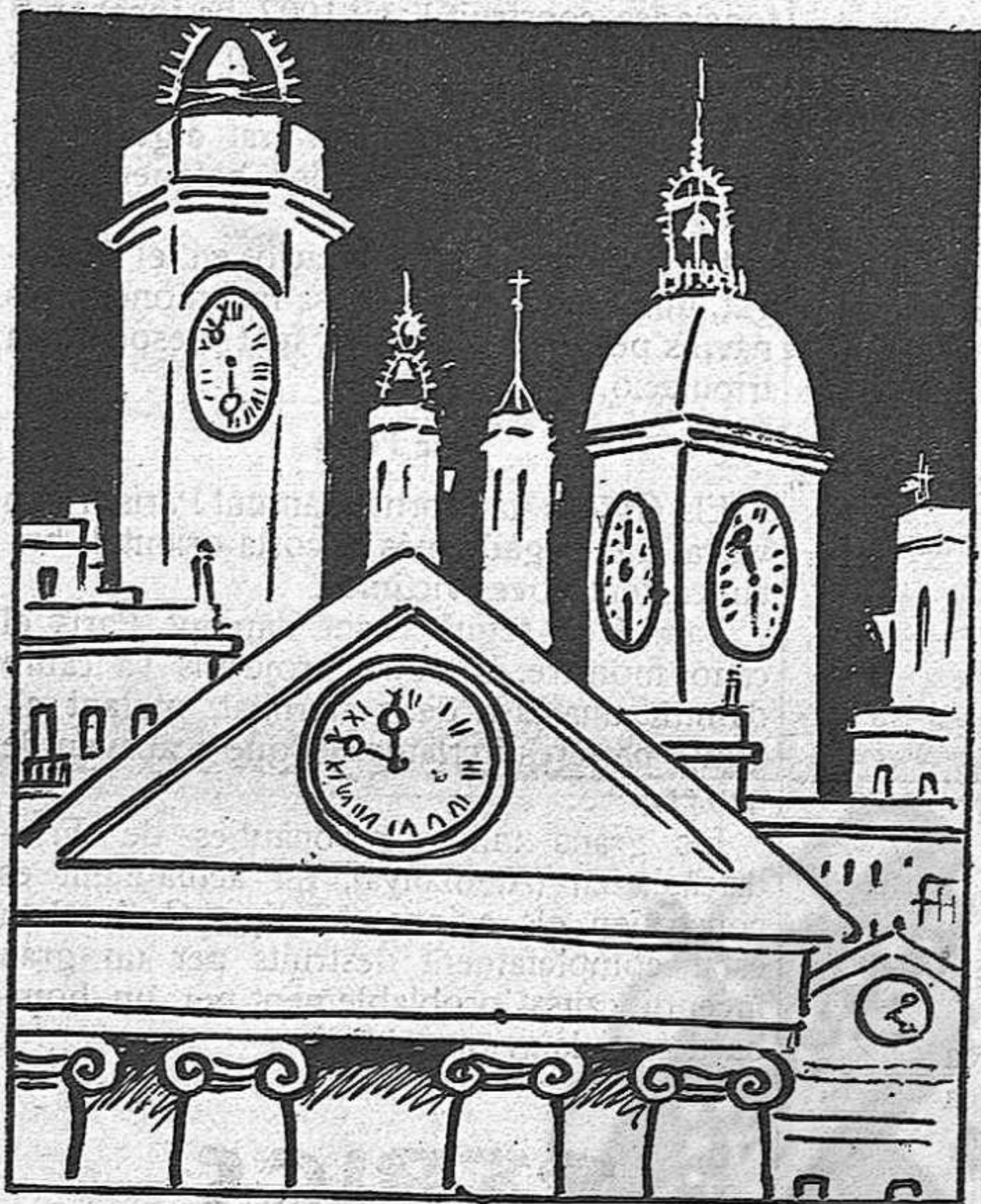
—Mariona!... Sento que m'arriba l'hora!...
—No t'espantis, Miquel; a questa hora no compta.

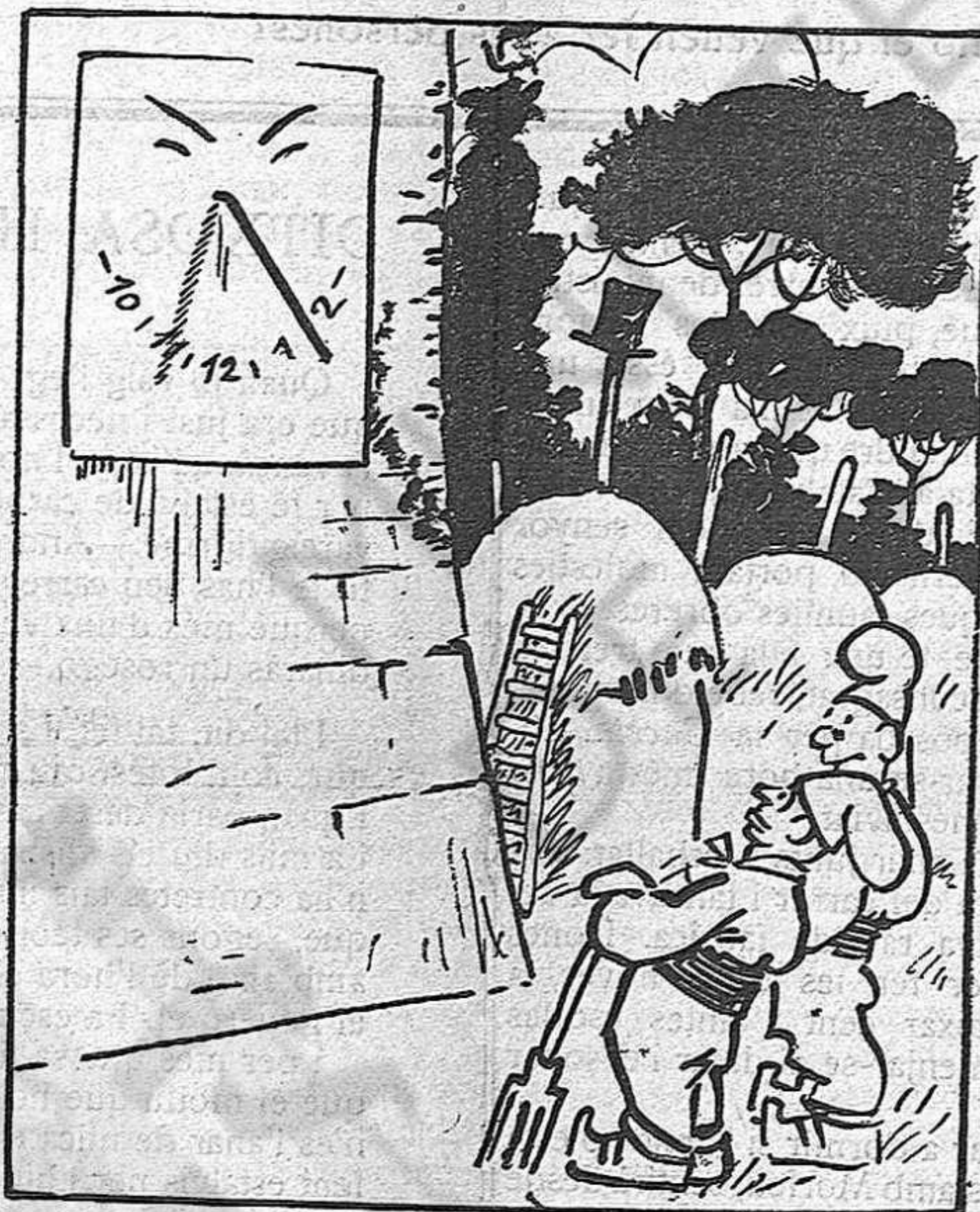
—Desvergonyit!... Ja saps quina hora és?...
—Hora de comptar diners, si no me'ls haguessin pelat.

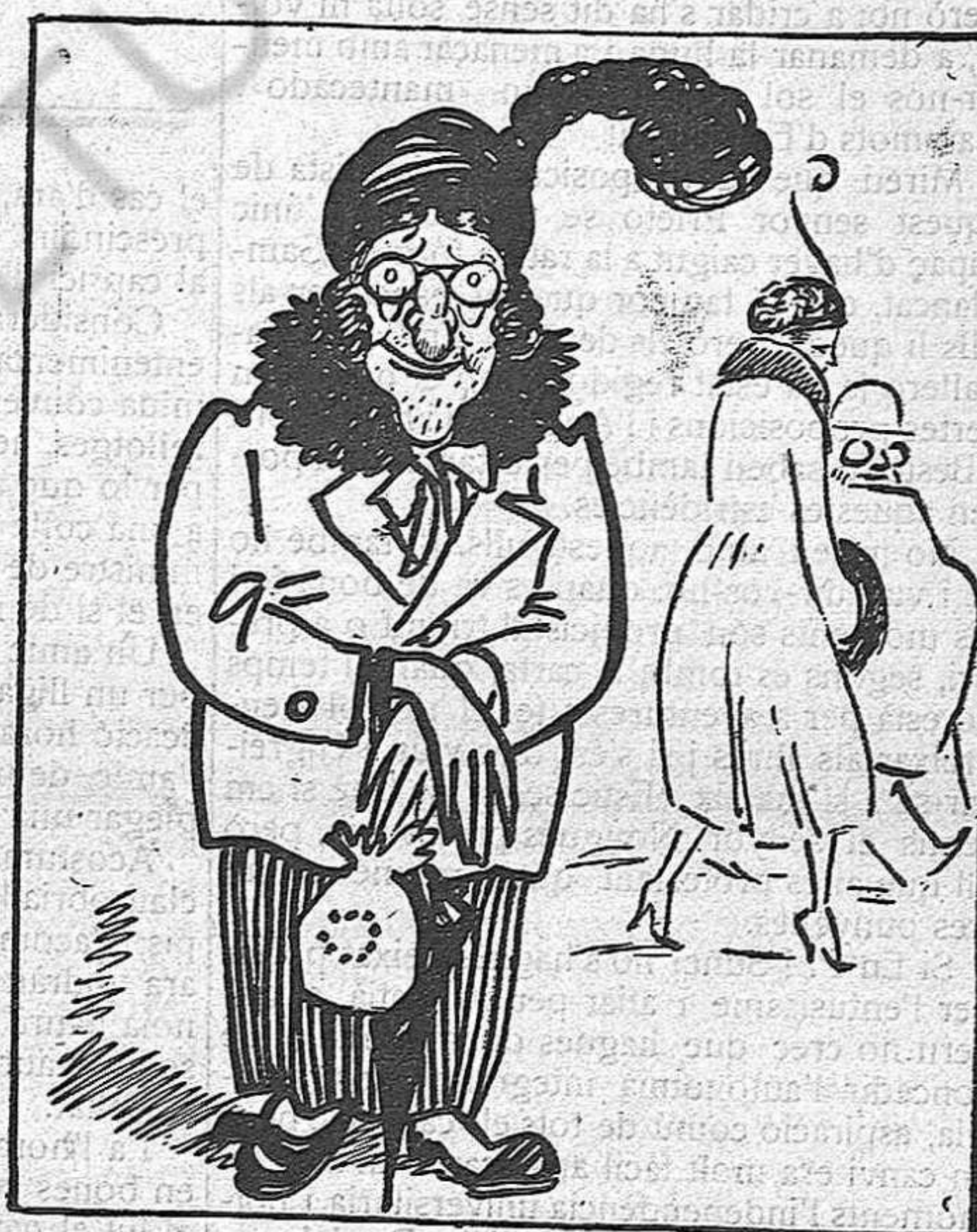
El rellotge.—No vagis depressa, home, que ja t'arribarà l'hora de la mort.

De 11 a 12 del dilluns.—Tots els rellotges de Barcelona senyalaven lo mateix: Tres quarts de quinze.

—Això és hò i no enganya!...

—No hi passo!... No hi estic conforme en que em facin una hora més vella!...

En l'escut d'armes del nou bisbe de Barbastro—això d'armes i religió comença per a no ésser gaire cristià—hi ha un detall molt significatiu:

Llegeixin:
«En el cuarto cuartel hay una torre, de cuyo homenaje sale un brazo armado empujando una tea encendida...»

¿Però això és l'escut d'un pastor d'ànimes, o el sagell dels joves bárbaros?

A una edat bastant avançada ha mort, a Madrid, don Rafel M.ª de Labra.

Desde l'any 1873 figurava en política amb caràcter de republicà autonomista independent.

Fou partidari de l'autonomia de les colònies ja abans de la guerra de Cuba.

Home de lletres distingit, actualment presidia la primera entitat cultural de Madrid, l'Ateneu.

D. E. P.

Dimarts passat, el bisbe de Sevilla va celebrar amb gran pompa les seves bodes de plata.

Just és fer-ho remarcar ara que la plata va escassa, i no hi ha bacallà i els pobres s'han de rosegar els punys a pesar de guanyar-se el pa amb la suor del front.

Llegeixo:

«Mañana tendrá lugar un gran mitin antimilitarista en la Agrupación Socialista del Torrente de la Olla.»

Fixin-s'hi bé: en el Torrent de l'Olla. Fixin-s'hi i pensin que els Torrents, se tornen rieres, i les rieres rius, i els rius... Sant Marc, Santa Creu!

Contra gustos...

En Marcell Domingo ha optat, finalment, per la representació de Tortosa, deixant vacant la de Barcelona.

En canvi, En Francisquet Cambó arregarà a l'últim la representació de Barcelona, deixant amb un pam de nas als electors de Castelltersol?

Chi lo sà!

El fet és que en coses de política cada hu tira per allà on li convé, i que els tortosins són gent que no's deixen amagar l'ou.

El ministre de Foment té el projecte de anar a Figueres.

Si hi va oficialment, només que com a ministre, menos mal.

Si hi anés com a Cambó regionalista, no li aconsellariem.

Hi bufa una tramontana, per aquelles terres!

Per part del senyor ministre de Gràcia i Justícia, sembla que hi ha el propòsit de millorar els sous dels capellans rurals, aquests mossens que en diem capellans de missa i olla.

Ja era hora que's pensés amb ells, perquè duien la sotana molt greixosa.

Era hora, però, de passada, que's recordin també del mestre d'estudi, l'enemic declarat del capellà, segons Víctor Hugo.

Vaga de l'art fabril, a Mataró.

Sis mil obrers que demanaven un miserable augment en els jornals, no poden avenir-se amb els amos que amb motiu de la guerra s'atipen de guanyar diners, i deixen la feina.

Deixen la feina i l'arreplega el Governador. Perquè... no se n'hi gira poca, si comença a topar-se amb certs conflictes ell tan amic coldcream i de suavitzar aspreses.

Ja veuran com d'aquí pocs dies demanarà quart i ajuda a la guardia civil.

Els capellans de l'església de la Mercè han obtingut permís del Sant Pare, per a celebrar una missa cantada a mitja nit, el dia 2 d'agost.

Ja ho veuen!... No n'hi havia prou amb adelantar l'hora, que fins ens adelanten la missa del gall.

La senyora Mònica sorprèn a la seva criada tancada a la cuina fent... pel·licula amb un municipal.

—Es un meu germà!...—diu la raspa excusant-se.

—Es que l'altre dia vàreig atrapar-la amb un guàrdia civil i temps endarrera amb un moço de l'esquadra i també em va dir que eren germans seus.

—Com que sí!... Com que els capellans ho diuen, que tots som germans!...

Cavallers: C. C. A.: Rebut i insertat, com ja degué tenir ocasió de veure. Ah, i mercès!...—Un de la parroquia: Tot això no té la transcendència que vostè suposa. La religió és la religió i el negoci és el negoci. Però tot pot agermanar-se an aquest món, sense que ningú hi tingui res que dir. Veu?... Nosaltres el trovem molt yanki un capellà botiguer de subsistències.—J. G. B. (Núlies): particular.—S. Alvard: Home, home!... No sé de que's queixa!... Vostè es va casar i, segons diu, ella:

«Ha tingut una besonada, a més, dos de setmesons, i ara ja està embarassada...—Dien-me si em sobren raons!»

Lo que li deu sobrar a vostè és un altre consonant.—Josep Canela S.: No està mal, de forma; però si lo que diu no fos tan vulgar ni ho digués tan descaradament, estaria molt millor.—S. F. (Prat de Llobregat): Sempre tornem amb lo mateix. Qui no vulgui pòls que no vagi a l'era. A nosaltres no'ns en treuen mal d'aquexos llocs, perquè no hi anem.—F. Palan C.: Ho guardem en cartera, perquè ara tampoc passaria.—A. S. T. i S. F.: Per varies raons, no ha sigut possible la inserció.—Anònim: Està molt bé d'intenció, però res més.—Antoni Montfort: No va.

Impremta La Campana i L'Esquella :: Olm, 8.-Barcelona